

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/173925,Lublin-Odkryto-szczatki-ludzkie-w-wawozie-na-Gorkach-Czechowskich.html>
23.04.2024, 15:39

Lublin: Odkryto szczątki ludzkie w wąwozie na Górkach Czechowskich

Podczas czwartego etapu prac poszukiwawczych na Górkach Czechowskich w Lublinie zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN odnalazł szczątki należące do co najmniej trzech osób.

Prace zrealizowano w dniach 7-10 listopada 2022 r. Tak jak w poprzednich etapach ich celem była weryfikacja miejsc, w których mogły znajdować się groby ofiar egzekucji z okresu II wojny światowej.

Badania skoncentrowano w centralnej części wąwozu, w rejonie tzw. mogiły legionisty. Miejsce do prac wytypowano na podstawie analizy relacji oraz wskazań lokalnych społeczników. Podstawą źródłową były ustalenia poczynione w latach 70. i 80. XX w. przez płk. Rudolfa Ostrzyńskiego, który w oparciu o zebrane świadectwa i przeprowadzone wizje lokalne określił orientacyjne lokalizacje miejsc, w których na przełomie 1947 i 1948 r. dokonano ekshumacji.

Według poczynionych ustaleń, działania te nie zostały przeprowadzone całościowo. Podczas budowy w latach 70. kanału burzowego, który przebiegał w okolicy jednej z masowych mogił, odkrywano szczątki ludzkie. Relacje świadków zostały potwierdzone w trakcie prac przeprowadzonych w maju br., w rejonie obecnego placu zabaw i tzw. rzutni granatów. W ramach założonego wówczas wykopu odnajdowano pojedyncze, silnie

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Czechowskich

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Czechowskich

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Czechowskich

rozproszone szczątki ludzkie lub ich fragmenty zalegające na różnych głębokościach. W żadnym jednak momencie badań nie natrafiono na mogiłę ze szczątkami ludzkimi zachowanymi w układzie anatomicznym.

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Częczńskich

W tej sytuacji podjęto decyzję o realizacji następnego etapu prac w rejonie wspomnianej mogiły, wskazywanym jako kolejny obszar, gdzie po wojnie podejmowano działania ekshumacyjne. Co istotne, w obrębie wytypowanej lokalizacji nie przebiegały żadne elementy infrastruktury podziemnej w postaci np. kanałów burzowych. Dawało to perspektywę ujawnienia szczątków ludzkich w układzie anatomicznym, przy założeniu, że nie zostały one odnalezione i wydobyte po zakończeniu II wojny światowej.

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Częczńskich

W trakcie prac założono jeden wykop szerokopłaszczyznowy, w ramach którego już pierwszego dnia odkryto pojedyncze, silnie rozproszone w badanej przestrzeni, fragmenty ludzkich kości. O ujawnieniu pierwszych szczątków ludzkich powiadomiono Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (OKŚZpNP) w Lublinie. Dalsze prace realizowano w ramach śledztwa prowadzonego przez prokuratora OKŚZpNP w Lublinie.

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Częczńskich

W ramach otwartego wykopu o przybliżonych wymiarach 27,00 x 5,0 m i głębokości dochodzącej do 3,7 m nie ujawniono żadnej jamy grobowej. Odnajdywane szczątki, poza wyraźnym skupiskiem w części północnej były silnie rozproszone. W całej badanej przestrzeni ujawniono również wiele nienaturalnie rozerwanych łusek wielkokalibrowych i pocisków. Skupisko kości ujawnione w części

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Częczńskich

północnej zawierało szczątki przemieszczone w układzie częściowo anatomicznym, partiami w nienaturalnym ułożeniu. Część z nich, które w całości odstonięto w ramach badanej przestrzeni, została podjęta i przekazana do dalszych badań. Pozostałe zlokalizowane w profilach bocznych, pozostawiono do następnego etapu badań, zabezpieczając je w odpowiedni sposób przed zniszczeniem czy przemieszczeniem, jakie mogłyby nastąpić podczas zasypywania wykopu. Ich podjęcie w czasie obecnych prac, ze względu na konieczną do zastosowania metodologię badań oraz niezbędny do ich przeprowadzenia czas było niemożliwe.

Wszystkie zabezpieczone w trakcie badań szczątki przewieziono do Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej UM w Lublinie celem dalszych szczegółowych analiz.

Prace będą kontynuowane w 2023 r.

Artur Piekarz, OBPiI IPN w Lublinie; Krzysztof Radka, BPiI

Fot. Krzysztof Mikołajczyk, Łukasz Pasztaleniec, Artur Piekarz

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Czéchówskich

Lublin: Odkryto szczątki podczas prac na Górkach Czéchówskich